

Щоденний звіт № 207/2021

від 4 вересня 2021 року¹

Короткий виклад

- У Донецькій області СММ зафіксувала 48 порушень режиму припинення вогню, зокрема 12 вибухів. За попередній звітний період зафіксовано 66 порушень режиму припинення вогню.
- У Луганській області Місія зафіксувала 34 порушення режиму припинення вогню, зокрема 19 вибухів. За попередній звітний період зафіксовано 28 порушень режиму припинення вогню.
- СММ уточнювала інформацію про пошкодження об'єкту цивільної власності в непідконтрольній урядові Олександрівці Донецької області.
- Місія продовжила здійснювати моніторинг процесу розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського, зафіксувавши порушення режиму припинення вогню на ділянці розведення в районі Петрівського, а також біля ділянки розведення в районі Золотого.
- СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню і здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення функціонування та ремонту життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- Місія і далі спостерігала за ситуацією з цивільним населенням, зокрема на 4 КПВВ, а також на 3 відповідних блокпостах збройних формувань у Донецькій та Луганській областях.
- СММ і далі стикалася з обмеженнями свободи пересування, зокрема на двох блокпостах збройних формувань на півдні Донецької області. БПЛА Місії знову кілька разів зазнавали дії перешкод сигналу GPS*.

Порушення режиму припинення вогню²

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 3 вересня 2021 року (за східноєвропейським літнім часом).

² Більш детальну інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі місця, згадані у звіті, представлено в додатку.

³ У тому числі вибухи.

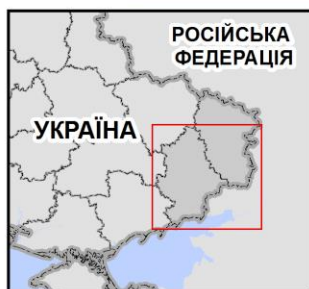
⁴ У тому числі внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа із зафіксованими порушеннями режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 3 вересня 2021 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
- Низька

- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIZ (2005).
Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності.
Відсутність помилок у мапі не гарантується,
а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ
затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати,
копіювати, відтворювати, передавати, транслювати,
продавати, ліцензувати або застосовувати
без попереднього дозволу з боку ОБСЄ
у письмовому вигляді.
Створено: 04/09/2021

У Донецькій області СММ зафіксувала 48 порушень режиму припинення вогню, зокрема 12 вибухів невизначеного походження. Більшість порушень режиму припинення вогню зафіксовано поблизу ділянки розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька) (див. нижче) і в районі на західно-південний захід від н. п. Бабах-Тарама (підконтрольний урядові, 134 км на південний захід від Донецька) (за оцінкою, пов'язані з навчаннями з бойовою стрільбою за межами зони безпеки). Протягом [попереднього звітнього періоду](#) Місія зафіксувала 66 порушень режиму припинення вогню, деякі з них були також зафіксовані поблизу ділянки розведення в районі Петрівського.

У Луганської області Місія зафіксувала 34 порушення режиму припинення вогню, зокрема 19 вибухів (1 вибух у повітрі та 18 вибухів невизначеного походження). Всі порушення режиму припинення вогню зафіксовано на схід і північ від ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) (див. нижче). Протягом [попереднього звітнього періоду](#) Місія зафіксувала 28 порушень режиму припинення вогню (усі також сталися поблизу тієї самої ділянки розведення).

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня 2020 року, на якому була досягнута домовленість про заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня 2020 року і до кінця звітнього періоду СММ зафіксувала щонайменше 53 944 порушення режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 15 584 вибухи, 10 532 невизначені боєприпаси в польоті, 270 спалахів дульного полум'я та 219 освітлювальних ракет, щонайменше 27 339 черг і пострілів).

Пошкодження об'єкту цивільної власності в непідконтрольній урядові Олександрівці Донецької області

СММ уточнювала повідомлення про те, що 31 серпня 2021 року був пошкоджений будинок у н. п. Олександрівка (непідконтрольний урядові, 20 км на південний захід від Донецька).

2 вересня на західно-північно-західному боці житлового одноповерхового будинку на вул. Шевченка, 297, у південно-східній частині Олександрівки, безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ малого радіуса дії зафіксував вибоїну у верхній частині вхідних дверей, а також розбите вікно праворуч від дверей. За оцінкою СММ, пошкодження виникли нещодавно, але спостерігачі не змогли визначити тип застосованого озброєння або напрямок вогню.

Жінка (віком 60–69 років), яка представилася власницею будинку, повідомила спостерігачам про те, що вранці 31 серпня, коли вона була в місцевій крамниці, вона чула обстріл, а, повернувшись додому, вона почула гучний вибух і звук розбитого скла, перед тим як сховатися у підвалі.

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотої та Петрівського⁵

⁵ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

Здійснюючи моніторинг на ділянці розведення в районі н. п. Станція Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська), команда Місії констатувала там спокійну ситуацію.

Ввечері 2 та вночі 3 вересня камера СММ у Золотому зафіксувала 1 вибух у повітрі та 3 невизначені боєприпаси в польоті в межах 3–5 км на схід і східно-північний схід. Вдень 3 вересня, патрулюючи на південно-західній околиці н. п. Золоте-5 (Михайлівка; непідконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська), члени патруля Місії чули 18 вибухів невизначеного походження і 12 черг із великокаліберного кулемета в межах 2–3 км на північ. За оцінкою СММ, усі ці порушення режиму припинення вогню сталися поза ділянкою розведення в районі Золотого, але в межах 5 км від її краю.

3 вересня члени патруля Місії знову бачили 7 раніше зафіксованих контейнерів, розташованих на південь від південного краю ділянки розведення та в межах самої ділянки. На ділянці розведення, приблизно за 350 м на північ від її південного краю команда СММ знову бачила раніше зафіксовану підземну споруду, покриту зеленою маскувальною сіткою. Того ж дня біля блокпоста збройних формувань на південь від ділянки розведення в районі Золотого спостерігачі бачили 6 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»).

2 вересня за межами ділянки розведення в районі Петрівського, приблизно за 200 м на захід від її північно-східного кута БПЛА СММ малого радіуса дії зафіксував вирву (не зафіксована на зображеннях від 25 травня 2021 року) у полі між автошляхом С051532 і північним краєм ділянки.

Ввечері 2 та вночі 3 вересня камера СММ, установлена за 2 км на схід від н. п. Богданівка (підконтрольний урядові, 41 км на південний захід від Донецька), зафіксувала 1 вибух невизначеного походження та 8 невизначених боєприпасів в польоті в межах 1–4 км на схід і південний схід (визначити, на ділянці розведення чи поза нею, не вдалося). Вдень 3 вересня, здійснюючи моніторинг приблизно за 2 км на схід від Богданівки, команда СММ чула 3 черги зі стрілецької зброї в межах 3 км на схід (за оцінкою, на ділянці розведення), а також 24 черги та постріли зі стрілецької зброї приблизно за 2–3 км на північний схід (за оцінкою, поза ділянкою розведення, але в межах 5 км від її краю).

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

Місія зафіксувала 1 зенітний ракетний комплекс, розміщений із порушенням ліній відведення в житловому секторі в підконтрольному урядові районі Донецької області.

За лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання спостерігачі зафіксували 4 протитанкові гармати й 1 зенітний ракетний комплекс у підконтрольних урядові районах Донецької області, зокрема в житловому секторі (детальніше див. таблиці нижче).

Озброєння, яке СММ не змогла верифікувати як відведене⁶

У місці розміщення відведеного важкого озброєння в підконтрольному урядові районі Донецької області

3 вересня 2021 року

члени патруля Місії зауважили, що 13 буксированих гаубиць (Д-30 «Жаба», 122 мм) були в наявності, але там бракувало 10 буксированих гаубиць (Д-20, 152 мм), якщо порівняти зі спостереженнями протягом попереднього візиту 17 лютого 2020 року.

У ще одному місці розміщення відведеного важкого озброєння в підконтрольному урядові районі Донецької області

3 вересня 2021 року

команда СММ зауважила, що 12 самохідних гаубиць (2С1 «Гвоздика», 122 мм) були в наявності, якщо порівняти зі спостереженнями протягом попереднього візиту 10 лютого 2020 року, коли спостерігачі зафіксували 9 тих самих самохідних гаубиць.

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки

Спостерігачі зафіксували 1 зенітну установку і 4 бойові броньовані машини в підконтрольному урядові районі Донецької області, зокрема в житловому секторі. Спостерігачі також зафіксували 5 бойових броньованих машин у непідконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей (детальніше див. таблицю нижче).

Зусилля Місії зі сприяння забезпеченню роботи та ремонту життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

СММ і далі сприяла забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (ДФС; 15 км на північ від Донецька). Патрулюючи в н. п. Ясинувата (непідконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Донецька), члени патруля Місії чули 1 вибух невизначеного походження в межах 3–4 км на південний захід (за оцінкою, у радіусі 5 км від ДФС).

СММ також здійснювала моніторинг безпекової ситуації поблизу насосної станції біля н. п. Василівка (непідконтрольний урядові, 20 км на північ від Донецька) і дотримання локального режиму припинення вогню для уможливлення проведення ремонту даху на очисних спорудах біля н. п. Новолуганське (підконтрольний урядові, 53 км на північний схід від Донецька), здійснення оцінки та технічного обслуговування на шламонакопичувачі фенольного заводу поблизу н. п. Неліпівка (підконтрольний урядові, 40 км на північ від Донецька) і проведення ремонтних робіт на лініях електропередачі в н. п. Авдіївка (підконтрольний урядові, 17 км на північ від Донецька).

Ситуація на КПВВ і відповідних блокпостах

У Донецькій області команда СММ зауважила, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) неподалік н. п. Новотроїцьке (підконтрольний урядові, 36 км на південний захід від Донецька) і відповідний блокпост збройних формувань біля н. п. Оленівка (23 км на

---

⁶ Місія зафіксувала озброєння, яке не змогла верифікувати як відведене, оскільки умови його зберігання не відповідали критеріям, вказаним у повідомленні від 16 жовтня 2015 року щодо ефективного моніторингу та верифікації відведення важкого озброєння, яке СММ адресувала підписантам Комплексу заходів.

південний захід від Донецька) були відкритими і через них в обох напрямках зафіксовано цивільний пасажиро-транспортний потік.

У Луганській області команда СММ зауважила, що КПВВ у Станиці Луганській був відкритим, і спостерігачі бачили, що люди стояли в чергах на перетин в обох напрямках.

На КПВВ спостерігачі бачили, як тривають роботи із заміни огороження: 5 робітників (чоловіків віком від 20 до 49 років) установлювали дротове огороження заввишки 3 м. Також на КПВВ спостерігачі знову бачили, як 10 робітників (чоловіків віком від 20 до 59 років) за допомогою крана монтували споруди (за оцінкою, укриття для прикордонників) (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 3 вересня 2021 року](#)).

Спостерігачі помітили, що КПВВ біля Золотого та в н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська) були відкритими, однак відповідні блокпости збройних формувань на південь від ділянки розведення в районі Золотого та за 3 км на південний схід від мосту в Щасті були закритими.

Місія продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Мінських угод погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 1 вересня 2021 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Заборона доступу:

- На блокпості неподалік н. п. Хрещатицьке (кол. Красноармійське; непідконтрольний урядові, 86 км на південь від Донецька) 2 озброєні члени збройних формувань не пропустили патруль СММ на захід у напрямку н. п. Куликове (непідконтрольний урядові, 87 км на південь від Донецька), заявивши про «проведення в цьому районі робіт із розмінування».
- На блокпості біля н. п. Заїченко (непідконтрольний урядові, 93 км на південь від Донецька) озброєний член збройних формувань відмовив патрулю СММ у проїзді на південний захід у напрямку н. п. Пікузи (кол. Комінтернове; непідконтрольний урядові, 92 км на південь від Донецька), мотивувавши це «роботами з розмінування в

цьому районі». Здійснюючи моніторинг на блокпості, команда СММ зафіксувала рух цивільного транспорту через нього.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів і через міни/невибухли боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування і вилучення невибухлих боєприпасів та інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Інші перешкоди⁷:

- БПЛА СММ малого радіуса дії зазнавали впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, внаслідок ймовірного глушіння) під час дванадцяти польотів: тричі над районами біля н. п. Гірське (підконтрольний урядові, 63 км на захід від Луганська), двічі над районами поблизу н. п. Луганське (підконтрольний урядові, 59 км на північний схід від Донецька), непідконтрольних урядові н. п. Новоселівка (16 км на захід від Луганська) і н. п. Красний Лиман (30 км на північний захід від Луганська), а також один раз над районами неподалік непідконтрольних урядові н. п. Спартак (9 км на північ від Донецька), н. п. Ясинувата (16 км на північний схід від Донецька) і н. п. Жовте (17 км на північний захід від Луганська).
- Команда СММ скасувала політ БПЛА середнього радіуса дії через вплив перешкод сигналу GPS (за оцінкою, внаслідок ймовірного глушіння) поблизу Луганського.

---

⁷ Згадані в цьому розділі перешкоди сигналу (випадки ймовірного глушіння та глушіння) могли створювати з будь-якого місця в радіусі десятків кілометрів від місцеположення БПЛА.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні урядові райони				
30.08.2021	1	зенітний ракетний комплекс (9К33 «Оса»)	у житловому районі н. п. Озарянівка (кол. Перше Травня, 52 км на північ від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні урядові райони				
30.08.2021	4	буксирувана протитанкова гармата (МТ-12 «Рапіра», 100 мм)	неподалік н. п. Новооленівка (48 км на північний захід від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії
01.09.2021	1	зенітний ракетний комплекс (9К35 «Стріла-10»)	у житловому районі н. п. Бердичі (24 км на північний захід від Донецька)	

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁸

Дата	К-ть	Тип	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні урядові райони				
30.08.2021	1	зенітна установка (ЗУ-23, 23 мм)	у житловому районі н. п. Озарянівка (кол. Перше Травня, 52 км на північ від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії
03.09.2021	3	бойова машина піхоти (БМП-1 — 1 од., БМП-2 — 2 од.)	біля н. п. Неліпівка (40 км на північ від Донецька)	патруль
	1	бойова машина піхоти (БМП-1)	неподалік н. п. Новобахмутівка (28 км на північ від Донецька)	
непідконтрольні урядові райони				
02.09.2021	1	бойова машина піхоти (ймовірно, типу БМП)	неподалік н. п. Петрівське (41 км на південь від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії
	1	бойова машина піхоти (БМП-1)	біля н. п. Новокиївка (25 км на схід від Луганська)	
	3	бойова броньована машина (невстановленого типу)		

⁸ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 3 вересня 2021 року⁹

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброння	Дата, час
камера СММ за 2 км на Сх від н. п. Богданівка (підконтрольний уряду, 41 км на ПдЗх від Донецька)	2–4 км на ПдСх	зафіксувала	3	Н/Д боєприпас	ЗхПдЗх–СхПнСх (встановити, у межах ділянки розведення в районі Петрівського чи поза нею, не вдалося)	Н/Д	03.09, 00:02
	2–4 км на ПдСх	зафіксувала	1	Н/Д боєприпас	ЗхПдЗх–СхПнСх (встановити, у межах ділянки розведення в районі Петрівського чи поза нею, не вдалося)	Н/Д	03.09, 00:36
	2–4 км на ПдСх	зафіксувала	1	Н/Д боєприпас	ЗхПдЗх–СхПнСх (встановити, у межах ділянки розведення в районі Петрівського чи поза нею, не вдалося)	Н/Д	03.09, 00:37
	2–4 км на ПдСх	зафіксувала	3	Н/Д боєприпас	ПдЗх–ПнСх (встановити, у межах ділянки розведення в районі Петрівського чи поза нею, не вдалося)	Н/Д	03.09, 01:26
	1–3 км на Сх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження (встановити, у межах ділянки розведення в районі Петрівського чи поза нею, не вдалося)	Н/Д	03.09, 05:03
камера СММ за 1 км на ПдЗх від н. п. Широкине (підконтрольний уряду, 100 км на Пд від Донецька)	5–7 км на Пн	зафіксувала	1	освітлювальна ракета	випущена вгору	Н/Д	03.09, 00:05
на полігоні біля н. п. Куликівське (підконтрольний уряду, 232 км на південний схід від Дніпра)	2–4 км на ЗхПдЗх	чули	10	вибух	невизначеного походження	Н/Д	03.09, 11:42–12:03
приблизно за 2 км на Сх від н. п. Богданівка (підконтрольний уряду, 41 км на ПдЗх від Донецька)	2–3 км на ПнСх	чули	19	постріл	за оцінкою, за межами ділянки розведення в районі Петрівського	стрілецька зброя	03.09, 12:47–13:00
	2–3 км на ПнСх	чули	5	черга	за оцінкою, за межами ділянки розведення в районі Петрівського	стрілецька зброя	03.09, 12:47–13:00
	3 км на Сх	чули	3	черга	за оцінкою, у межах ділянки розведення в районі Петрівського	стрілецька зброя	03.09, 12:47–13:00
приблизно за 1 км на ПнЗх від залізничного вокзалу в н. п. Ясинувата (непідконтрольний урядові, 16 км на ПнСх від Донецька)	3–4 км на ПдЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	03.09, 12:57
камера СММ у н. п. Золоте (підконтрольний уряду, 60 км на Зх від Луганська)	3–5 км на Сх	зафіксувала	1	Н/Д боєприпас	Пн–Пд (за оцінкою, за межами ділянки розведення)	Н/Д	02.09, 21:21
	3–5 км на Сх	зафіксувала	1	Н/Д боєприпас	Пн–Пд (за оцінкою, за межами ділянки розведення)	Н/Д	02.09, 21:56
	3–5 км на Сх	зафіксувала	1	вибух	вибух у повітрі (за оцінкою, за межами ділянки розведення)	Н/Д	03.09, 01:57
	3–5 км на СхПнСх	зафіксувала	1	спалах дульного полум'я	за оцінкою, за межами ділянки розведення	Н/Д	03.09, 03:15
	3–5 км на СхПнСх	зафіксувала	1	Н/Д боєприпас	Пн–Пд (після попередньої події, за оцінкою, за межами ділянки розведення)	Н/Д	03.09, 03:15
ПдЗх околиця н. п. Золоте-5 (Михайлівка; непідконтрольний уряду, 60 км на Зх від Луганська)	2–3 км на Пн	чули	18	вибух	невизначеного походження (за оцінкою, за межами ділянки розведення)	Н/Д	03.09, 12:23–12:29
	2–3 км на Пн	чули	12	черга	за оцінкою, за межами ділянки розведення	великокаліберний кулемет	03.09, 12:23–12:29

⁹ У таблиці вказані лише ті порушення режиму припинення вогню, які спостерігачі СММ бачили особисто або зафіксували камерами Місії, а також ті випадки, які СММ оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви і т.д. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї і т. д., базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях та спеціалістами з технічного моніторингу і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз.

